

D.H. LAWRENCE

ÂŞIK
KADINLAR

Çeviri: NİHAL YEĞİNOBALI

D.H. LAWRENCE
ÂŞIK KADINLAR

Can Klasik

Âşık Kadınlar, D.H. Lawrence

İngilizce aslından çeviren: Nihal Yeğınobalı

Women in Love

© 2009, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2009

5. basım: Aralık 2022, İstanbul

Bu kitabın 5. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Düzeltili: Burçak Başpınar

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: BPC Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No.17/1 Oda:1

Esenyurt, İstanbul

Sertifika No: 48745

ISBN 978-975-07-4863-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

D.H. LAWRENCE
ÂŞIK KADINLAR

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Nihal Yeğınobalı

♥can

D.H. Lawrence'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Oğullar ve Sevgililer, 1985

Bakire ile Çingene, 1990

Gökkuşuğı, 1990

Ölen Adam, 2010

Lady Chatterley'in Âşığı, 2012

Atını Sürüp Giden Kadın, 2016

Tilki, 2020

D.H. LAWRENCE, 1885'te İngiltere'de, Eastwood, Nottinghamshire' da doğdu. İlk romanı *The White Peacock* (Beyaz Tavus Kuşu) 1911'de, ikinci romanı *Günahkâr Ruhlar* 1912'de basıldı. Yarı otobiyografik romanı *Oğullar ve Sevgililer* (1913) Lawrence'ın kendi yaşamöyküsünü, genç bir adamın annesiyle ilişkisi ve bu ilişkinin başka kadınlarla ilişkilerini nasıl etkilediğiyle ilgili güçlü bir psikanalitik incelemeye dönüştürüyordu. 1915'te yayımlanan *Gökkuşağı*'nda, Brangwen ailesinin üç kuşak öyküsü aracılığıyla toplum ve ruhsal değişimi ele alınıyordu. Kitabın devamı niteliğindeki *Âşık Kadınlar* 1920'de yayımlandı. Onu yine aynı yıl 1920'de *Kayıp Kız*, 1926'da *Kanatlı Yılan*, 1928'de *Lady Chatterley'in Âşığı*, 1930'da *Bakire ile Çingene* adlı romanlar izledi. Aynı zamanda çok iyi bir şair, öykü ve deneme yazarı olan D.H. Lawrence, özellikle romanlarıyla yirminci yüzyıl İngiliz edebiyatının en etkili yazarlarından biri oldu. Lawrence, 1930'da Fransa'nın Vence kentinde öldü.

NİHAL YEĞİNOBALI, 1927'de Manisa'da doğdu. Arnavutköy Amerikan Kız Koleji'ni bitirdikten sonra New York Eyalet Üniversitesi'nde edebiyat öğrenimi gördü. *Genç Kızlar* adlı ilk romanını, Vincent Ewing adını verdiği sözde Amerikalı bir yazarın imzasıyla yayımladı. 1950'de yayımlanan bu kitap, bir çeviri roman kandırmacasıyla yıllarca yeni basımlar yaptı, hâlâ da yapmaktadır. Ardından *Sitem*, *Mazi Kalbimde Bir Yaradır*, *Belki Defne*, *Gazel* adlı romanları ve *Cumhuriyet Çocuğu* adlı anı kitabını yayımladı. Yeğİnobalı, çok sayıda yazarın klasik ve çağdaş yapıtlarını dilimize kazandırdı. 2020'de öldü.

1

Kız kardeşler

Gudrun ile Ursula Brangwen bir sabah Beldover'daki baba evinin cumbalı penceresinde oturmuş, hem çalışıyor hem de konuşuyorlardı. Ursula parlak renkli ipliklerle nakış işlemekteydi. Gudrun da dizinin üstündeki tuvalde resim çiziyordu. İki kız kardeş çoğunlukla sessiz duruyor, kafalarından bir düşünce geçtikçe konuşuyorlardı.

“Ursula,” dedi Gudrun. “Gerçekten *evlenmek istemiyor* musun?”

Ursula nakışını kucağına bırakıp başını kaldırdı. Yüzü sakin, düşünceliydi.

“Bilmiyorum,” diye karşılık verdi. “Ne demek istediğine bakar.”

Bu yanıt Gudrun'u biraz şaşırtmıştı. Genç kadın kız kardeşini şöyle bir süzdü, sonra, “Evlenmek demek genellikle tek bir anlama gelir,” diye dudak büktü. “Gene de, ne olsa,” diye, bakışları hafiften karararak ekledi, “evlensen durumun şimdikinden daha iyi olmaz mı?”

Ursula'nın yüzüne bir gölge düştü.

“Olabilir. Ama kesin olarak bilemem ki.”

Gudrun gene hafifçe sinirli, duraladı. Bu sorunu kesin olarak ele almak istiyordu.

“Hiç değilse evlenmiş olma *deneyimini* gerekli bulmuyor musun?”

Ursula soruyu soruyla yanıtladı: “Bir deneyim *olması* gerektiğini nerden biliyorsun?”

Gudrun, biraz soğuk, “Bir yönünden bir yönü elbet olacak,” dedi. “Pek parlak olmayabilir, gene de deneyimdir, işte.”

Ursula, “Şart değil,” dedi. “Deneyimlerin sonu olması benim aklıma daha yakın geliyor.”

Gudrun bu yoruma dikkatini verebilmek için kıpırdamadan oturuyordu.

Sonunda, “Evet,” dedi. “Orasını da düşünmek gerek.”

Bu, konuşmaya son verdi. Gudrun silgisini adeta öfkeyle eline aldı ve çizdiklerinin bir bölümünü silmeye başladı. Ursula kendini elindeki nakışa vermişti.

Biraz sonra Gudrun, “İyi bir isteyen çıksa düşünmez misin?” diye sordu.

Ursula, “Birçok isteyen kapıdan çevirdim gibime geliyor,” dedi.

Gudrun’un yüzüne koyu bir renk yayıldı: “*Gerçek* mi? Şöyle gerçekten, dişe dokunur bir şey var mıydı aralarında? *Gerçekten?*”

“Yılda bin altın geliri vardı... kendisi de şeker gibi adamdı,” dedi Ursula. “Bayılıyordum ona.”

“Gerçekten ha? Peki, için yeterince çekmedi mi onunla evlenmeyi?”

Ursula, “Soyut olarak tamam, ama somut olarak, hayır,” dedi. “İş gerçeğe binince insanın canı hiç istemiyor. Şöyle bir sahiden canım çekse o saat evlenirim. Ne var ki benim içim *evlenmemeyi* çekiyor.”

Kız kardeşlerin yüzünü o dakikada, kendi kendileriyle dalga geçen bir gülüş aydınlattı.

Gudrun bir kahkaha atarak, “Ah!” dedi, “Evlenmenin çekiciliği ne şaşılacak şey, değil mi?”

Birbirlerine bakarak güldüler. Aslında içleri korku doluydu.

Uzayan bir sessizlik boyunca Ursula kendini nakışına, Gudrun da çizdiği resme verdi.

Ursula yirmi altı, Gudrun yirmi beş yaşında, iki genç kadındılar. İkisi de çağdaş kızların, Hekabe'den çok Artemis'in¹ soyundan gelme kızların o uzak, el değmemiş havasını taşıyorlardı. Gudrun çok güzeldi; yumuşak tenli, yumuşak çizgili, durgun. Kol ağzlarıyla boynunda mavili yeşilli firfırlar olan lacivert ipekliden bir elbise ve zümrüt yeşili ipek çoraplar giymişti. İnsana bakışında hem güvenen hem de utanan bir ifadesi vardı ki ablası Ursula'nın o hep bir şeyler bekler gibi ayakta olan duyarlılığıyla çelişiyordu. Gudrun'un kusursuz "*sang froid*"² ve seçkin sadeliği karşısında çekingenliğe kapılan taşralılar onun için, "Akıllı kadın!" derlerdi. Londra'da bir sanat akademisinde öğrenci olarak ve bir "stüdyo hayatı" yaşayarak geçirdiği yıllardan sonra baba evine yeni dönmüştü.

"Şu sıralarda bir adam önüme çıksın diye umuyorum," diyerek altdudağını dişleri arasına aldı ve yüzünü bir tuhaf buruşturdu: yarı sinsi bir gülüş, yarısı acı dolu.

Bunu gören Ursula bir ürküntü duydu.

"Demek onu burada bulacağını umduğun için geldin buraya?" diye güldü.

Gudrun meydan okurcasına, "Güzelim, onu bulmak için yolumu değiştirmem ben," dedi. "Ama şu sırada yeteri kadar varlıklı ve çok çekici birisi karşıma çıkacak olsa... o zaman..." İronik bir tavırla sözünü yarıda bıraktı. Sonra Ursula'ya, kafasından geçirdiklerini okumak istemesine baktı. "Canın sıkılmıyor mu kimi zaman?" diye sordu. "Hiçbir şey olmuyormuş gibi gelmiyor mu bazen?"

1. Artemis, Zeus'la Leto'nun kızı, güven ve doğumla bağlantılı bakire tanrıça; Hekabe, Zeus'la Hera'nın kızı, gençlik gücünü simgeleyen ve tanrılara içki sunan tanrıça. (Ç.N.)

2. (Fr.) Ölçülük, soğukkanlılık. Burada "vakar" anlamında. (Y.N.)

Ortaya çıkan hiçbir şey yok. Her şey daha filiz verirken sararıp soluyor.”

Ursula, “Nedir bu filiz verirken sararıp solan?” diye sordu.

“Ne bileyim... her şey... biz, kendimiz, her şey işte.”

Gene bir duraklama oldu. İki kız kardeş başlarından neler geçeceğini düşünür gibiydiler.

Ursula, “İnsanı gerçekten ürkütüyor,” dedi; gene sustular. “Ne dersin,” diye Ursula sözünü sürdürdü, “evlenmek, kendi başına, insanı bir yerden alıp bir yere götürür mü sence?”

Gudrun, “Bundan sonra atılması gereken kaçınılmaz adım evlenmekmiş gibi geliyor,” dedi.

Ursula bunu kafasında, biraz da acı acı evirip çevirdi. Kendisi yıllardır öğretmenlik yapıyordu.

“Biliyorum,” dedi. “Soyut düşününce insana öyle geliyor. Lakin şöyle... olduğu gibi gözünde canlandırınca... Tanıdığın bir erkeği düşün; akşam eve geliyor, sana merhaba deyip bir öpücük veriyor.”

Bomboş bir sessizlik...

Sonra Gudrun sesini alçaltarak, “Evet,” dedi. “Ola-cak şey değil. Erkeği düşününce her şey bitiyor.”

Ursula, “Gerçi çocuk konusu var,” diye mırıldandı, kararsız...

Gudrun’un yüzü sertleşiverdi, soğuk bir tavırla, “Ursula, *sahiden* çocuk istiyor musun sen?” diye sordu.

Ursula, gözleri kamaşmış, aklı karışmış gibi bir bakışla, “Hâlâ bu benim asla yapamayacağım bir işmiş gibi geliyor,” dedi.

“Gerçekten öyle mi geliyor?” diye sordu Gudrun. “Çocuk doğurmak düşüncesi bana hiçbir şey söylemiyor.” Kardeşine ifadesiz, maskemsi bir yüzle bakıyordu.

Ursula kaşlarını kararsızlıkla çatarak, “Belki gerçek bir içgüdü değildir,” dedi. “Belki çocuk yapmak isteği in-

sanın içinden gelen bir şey değildir de, yüzeyde kalan bir şeydir.”

Gudrun’un yüzünde sert bir ifade belirmişti. Genç kadın pek de kesin konuşmak istemiyordu.

Ursula, “İnsan başkalarının çocuklarını düşünüyor da...” diye ekledi.

Gudrun gene, neredeyse düşmanlıkla ona baktı ve sözü kapamak amacıyla, “Tam üstüne bastın,” dedi.

İki kız kardeş sessiz sessiz ellerindeki işlere döndüler. Ursula’nın üzerinden, ruhlarındaki ateş zapt edilip kafese kapatılmış olanların acayip pırıltısı hiç eksilmiyordu. Oldukça yalnız yaşardı; kendi başına çalışıp bir günden öbürüne geçerek ve her zaman düşünüp yaşamı elleriyle tutmaya, kendi kavram sınırlarının içine sığdırmaya çalışarak... Yaşayışının yüzeyi durgundu ama aşağıda, karanlıklar içinde çok zaman bir şeyler oluyordu. Bu şey, en dıştaki kabukları çatlatıp bir dışarı vurabilse! Ana rahmindeki bir çocuk gibi dışarıya doğru uzanıyordu ama olmuyordu bir türlü, kurtulup çıkamıyordu henüz! Gene de içinde bir tuhaf önsezi, kendini bekleyen bambaşka bir yazgının duyusu var gibiydi.

Elindeki işi bıraktı, kız kardeşine baktı. Öyle beğeniyordu ki Gudrun’u! O yumuşaklığıyla, o nefis doku zenginliği ve çizgi inceliğiyle öyle alımlı, öylesine son derece albenili buluyordu ki onu! Sonra Gudrun’da bir oyunbazlık da vardı sanki, karşısındakini hem alaya alan hem de belli belirsiz kıskırtan bir yön ve el atılmadık başkaca zenginlikler. Ursula ona candan hayrandı.

“Buraya neden döndün, Prune?” diye sordu.

Gudrun onun hayranlığını hissetmişti. Arkasına yaslandı ve o uzun, kıvrıkcık kirpiklerinin altından ona baktı.

“Neden mi geri döndüm, Ursula? Kendime de belki bin kez sordum bunu.”

“Gene de bilemiyorsun, öyle mi?”

Modernist sanat akımının önemli yazarlarından D.H. Lawrence'ın en incelikli, en yetkin yapıtı sayılan *Âşk Kadınlar*, İngiltere'nin maden işletmeleriyle ünlü bir taşra kentindeki Ursula ve Gudrun kardeşlerin aşk öyküleri üzerine kurulmuş bir roman. Bu iki çiftin birbirleriyle ve çevreleriyle ilişkilerinde çelişki dolu bir beklentiler yumağının çözülüşünü izliyoruz.

D.H. Lawrence'ın *Lady Chatterley'in Âşkı* ve *Gökkuşaklı* romanları gibi *Âşk Kadınlar* da ilk yayımlandığında cinselliği ele alışı nedeniyle sert eleştirilerle karşılandı, hatta müstehcen olarak damgalandı. Oysa *Âşk Kadınlar*, iki kardeşin ilişkilerinin yanı sıra, yazıldığı dönemin kültürel değişimini de alttan alta yansıtıyor. Kitapta savaştan hiç söz edilmiyor olsa da, sanayileşmiş dünyadaki gelişmelerin Birinci Dünya Savaşı'nda yaşanan insan kıyamına yol açtığı ve bu koşullarda kendimize "insan" demenin bir anlamı olup olmadığı sorgulanıyor. Böyle bir ortamda aşk, evlilik, aile, dostluk gibi insanca ilişkilerin gerçek değeri sorusuna yanıt aranıyor.

#dünyaklasikleri #ingilizklasikleri #aşk #cinsellik #savaş #aile

Kapak resmi: Mary Cassatt

 can

can yayinlari.com | f | | | | can yayinlari

roman

ISBN 978-975-07-1663-9

9 789750 748639